

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Vita, Et Gestis S. Francisci Xaverii È Societate Iesv Indiarvm Apostoli Libri Qvatvor

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1666

39. Indiam petit tempestatem prædicat, & sedat eius in illa sensus interior.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10854

attonitoque auditore ad obscuritatem tam densi ænigmati: nec diu suspensos tenuit, erecto enim mox capite, oreque angelum spirante Recitemus inquit, fratres, semel orationem Dominicam, & virginis salutationem, ad agendas Deo Victoriæ gratias, quam hac ipsa hora classi nostræ, de Acenis dedit. Aderit die veneris illius nuncius, sequetur statim post triumphans exercitus, vestrorum hostium spoliis lætus, & locuples: quibus diebus pulpito exscendit. Ad hæc concio vniuersa spebus miris post abiectos diu animos excitata, gestire gaudiis, Deo gratias agere, admirari, de prædicare viri sanctitatem, Deum quoque precari, quamprimum hæc rata ostenderet; edictum quatrimum annus fuit, die tandem hebdomadæ sexto compleri littus, arreæti omnium in mare oculi, si quod velum in prospectum se daret, nec frustrata est expectantes mora. Eo ipso die Manuel Godignus appulit, præmissus ad Mellum Victoria præco, dein classis Præfectus Franciscus Deza (quem confecti prælij locus cognominavit Parlem) cum classe triumphanti, portui successit, minores birenes hostibus creptas quatuordecim trahens; triremes tres, & octo nauigia, nam quassa & nautis destituta igni consumpserat. Occurrit inuehenti vniuersa post Xauerium ciuitas, præibat vir sanctus Christum in cruce sublimem præferens, vt illum tam clari auctorem prælij, & victorem, primæ gratiarum exciperent laudes, & primi festarum machinarum fragores salutarent. Victores denique in terram è nauibus egressos, à primis ducibus ad vsque postremum gregarium multis cum lachrimis tenerè amplexus, vicissim ab singulis reuerenti complexu incredibili voluptate resalutatus est.

Tanti porrò huius facinoris nomen haud paulò vrgentius, quàm lustanda pars Indiæ altera discessum Xauerij maturauit. Inspecturus Patres quos ad excolendam tuam in Christo natu primam Piscariæ oræ Ecclesiam miserat, adolescentes circiter viginti quos focua vexerat ex Molucis, Gonsaluo Fernandio Goam commisit traducendos, vt in seminario sanctæ fidei docerentur, & suorum magistri diuinis in rebus euaderent, ac Fernandium quidem addictissimum sancto Patri, nulla hinc merces morabatur, nisi quam pia caritas promeretur; nauum tamen illi iusto largiùs exsoluit, cum ter inculcauit eius nauim grande periculum subituram. Et verò ad scopulum allisa prope ab exitio absuit, sed ne sancto spes suæ cum ea interirent, Goam precibus ipsius incolumis attingit. Aliud interim in nauj Garziæ de Sofa, naufragium illum expectabat, aliaque diuinæ prouidentia tutela. Transmittendo Zeilani sinu tam insanam Euris, & indomitam rupit tempestatem, vt parem Xauerius vidisset nullam; ac ne suum pondus nauim demergeret, leuanda fuit omnium iacturâ, sed ventus instabat ita præceps & procella furor, vt nec vela nautis, nec gubernaculo pareret nauis. Sic diu noctuque triduum iactata, & propè deserta, solo gnomone regebat. Consternatio vectorum, eiulatus, vota, & ploratus qualia inducit mors præsens, & terribilior ipsa morte, irati Oceanj facies, qua fortè natura formidabilius

39

Indiam peti-
tempestatem
prædicat, &
sedat eius in
illa sensus in-
terior.

nihil habet. Vnum in tanto horrore solatium, constans serenitas sancti Patris & suauitas verborum, cum nec proprio metu, nec communi vitium turbator, quam si foret in portu cerneretur. Omnes audiunt confidentes, hortatusque ut æquo animo, vitam, mortem, utcumque placitum Deo esset exciperent; post in cubiculum inferius se collegit, ubi quid ageret narravit postea Franciscus Pereira, qui cum incrudesceret tempestas, & cuncti de se actum putarent, consolationis gratia ad eum venit, & coram Christo in crucem suffixo reperit ita Deo immersum penitus, ut interurbare nequaquam ausus sit; abundè tamen solo eius aspectu fuerit recreatus, & iam mari torrente, Zeilani vadis propinquabat nauis, etiam tranquillo metuendis, cum surgens Xaverius ab clau rectore Vazio bolidis faniculum poscit, diuultum vestis ex ora infima fragmentum plumbo alligatum in mare demittit addens, Deus Pater, Fili, & Sancto Spiritus, miserere huius populi, ac mei; quibus annuit tam subito Deus, ut venti mox omnes poluerint, quod dum Vazius effusè gaudet, alia ipsi prædixit pericula, quorum vatem fuisse nimium veracem suo Goa Malacam reditu expertus est. De tam immani feraque tempestate scribens ad Sanctum Patrem suum Ignatium, & socios Romam Xaverius, qui tum fuisset animi sui sensus, & morte capiti impendente cunctisque lugentibus cur imperturbatus, & serenus egisset, exposuit, verba eius reddo, haud tam pro testimonio virtutis, quam Societatis vniuersæ ad quam ea spectat, consolatione. [Tempestas, inquit, dum fureret, desebant omnes suam mortem, ego me Deo commendabam, adhibebamque pro me apud illum triumphantis, ac militantis Ecclesiæ, deprecatores sanctos, atque illos in primis de Societate qui iam obiissent, illo vero in æstu medio procellæ sauiensis, voluptatibus animi fruebar tantis vix ut me arbitrer maiorum capacem. Desunt verba quæ satis explicent, quanto gaudio nostris intercessoribus coram Deo utar, & cælo receptis, & adhuc inter nos degentibus. Me quidem malorum meorum nimium conscius vehementer pudet effusa has inter angustias, & metus, iucunditatis, & alacritatis, quare tunc ad Deum conuersus flagitabam, ut me durioribus reseruaret, si hac vellet defungi tempestate. Hæc ad vos Patres mei, & fratres scribenda censui, ut exsoluendis nominibus imparem, quibus Deo, & vobis teneor, vestro subsidio iuuetis. De hac Societate nostra cum scribo, & loquor, modum mihi non possum imperare, sed hunc festinatio nauium extorquet, claudio igitur verbis quibus nihil aptius, & conuenientius inuenio, si oblitus fuero tui Societas, obliuioni detur Dextera mea.] Hac ille, reliqua deinceps prospera navigatione Cocinum delatus Ianuarij 12. Anno 1548. dies illic non totos quindecim substitit, tum & Christianis daturus operam, & ad Regem Ioannem aliosque in Lusitaniam, & Romam literas.

40

Piscariam reuulit, & nostros certis ad conuersionem animarum regulis instituit.

40. Retro inde Comorinum versus, oram Piscariam intrauit, Sancti Patris aduentus inexplicabili gaudio, optimos illos affecit Christiano-

no: